

प्रतीच्छ विपुलं राज्यमसपत्नमकण्ठकं ।

इति श्रुत्वा वचस्तस्य मन्दकोपोऽपि राघवः ॥ ४० ॥

अशेषं परिचुक्रोध नास्तिक्वमनुदर्शितः ।

उवाच च वचः किञ्चित् सक्रोधो लक्ष्मणाग्रजः ॥ ४१ ॥

पितृव्यसनसंतप्तः प्रभिन्न इव कुञ्जरः ।

नाहं पितृसमादेशाद्विचलेयं समाहितः ॥ ४२ ॥

मार्गादिव विनीताश्वः स्त्रीव भर्तृव्यपाश्रया ।

यद्यहं जीवतः कृत्वा वचः कुर्यां मृतेऽन्यथा ॥ ४३ ॥

ननु सर्वस्य लोकस्य क्लीवग्रहणमाप्नुयां ।

न क्वाहं हेतुवचनैरेभिरेवं निरर्थकैः ॥ ४४ ॥

वया चालयितुं शक्यो वातैरिव महीधरः ।

कर्मणामपि वैफल्यं यदात्थ बहुगर्हितं ॥ ४५ ॥

एतदप्यर्थविद्विष्टं नोदाकर्तुमिहार्हसि ।

यदा क्रतुशतैरिन्द्रः प्राप्तः स्थानं सुराधिपः ॥ ४६ ॥

प्रमाणं तदृतं चैव कस्मात् तद्वितथं तु ते ।

स्वस्त्यात्रेयसुतश्चापि मम मित्रं स कौशिकः ।

तपोभिः स्थानमाहात्म्यं प्रापुरन्ये तथर्षयः ॥ ४७ ॥

भवविदं कर्तुमिहाद्य निष्फलं

यथातथा वास्तु यथा त्वमिच्छसि ।